

Cyngor Sir CEREDIGION County Council

ADRODDIAD I'R:	Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Ffyniannus
DYDDIAD:	20/01/2022
LLEOLIAD:	Zoom
TEITL:	Gwywiad Coed Ynn - Diweddariad er gwybodaeth
PWRPAS YR ADRODDIAD:	Cyfleu i'r pwyllgor y cynnydd a wnaed hyd yma gyda rhaglen ar gyfer y dyfodol yn cyflwyno'r hyn a fydd yn digwydd nesaf.
Y RHESWM Y MAE CRAFFU WEDI GOFYN AM Y WYBODAETH:	Mae'r pwyllgor Craffu wedi gofyn am ddiweddariad ar y cynnydd mewn perthynas â'r Cynllun Gweithredu Gwywiad Coed Ynn (CGGCY).

CEFNDIR:

Bydd Gwywiad Coed Ynn yn arwain at brinder a gwywiad hyd at 95% o goed ynn yn y DU, ac mae'r onnen i'w gweld dros ardal eang ledled Cymru a Cheredigion. Mae hyn yn cynnwys y tu allan i goetiroedd ar ffurf gwrychoedd a choed unigol ar hyd ffyrdd, hawliau tramwy cyhoeddus eraill ac mewn mannau cyhoeddus. Mae'r onnen, ochr yn ochr â'r dderwen a'r ffawydden, yn un o'r tri phrif fath o goedden perth sydd gennym.

Y risg yw bod coed marw a'r rhai sy'n cario'r clefyd yn debygol o achosi perygl o ran iechyd a diogelwch i'r cyhoedd, ynghyd â chael effaith sylweddol ar yr economi, yr amgylchedd a'r tirlun.

LLINELL AMSER: Hanes

1. Drafftio a chymeradwyo'r Cynllun Gweithredu Gwywiad Coed Ynn

- 05 Rhagfyr 2019 - Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Ffyniannus er gwybodaeth, gan dynnu sylw at y risg sylweddol posibl sydd gan wywiad coed ynn; gofyn am gymorth wrth ymgysylltu â deiliaid asedau wrth ddatblgyu Cynllun Gweithredu Gwywiad Coed Ynn a rhoi'r cynllun hwn ar waith wedi hynny.
- 03 Mawrth 2021 – Cyflwyno'r Cynllun Gweithredu Gwywiad Coed Ynn i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Ffyniannus i'w gymeradwyo a sicrhau bod adnoddau, staff a chyllid yn cael eu dynodi ar gyfer ei weithredu a'i gyflenwi'n llwyddiannus.
- 16 Mawrth 2021 - Cynllun Gweithredu Gwywiad Coed Ynn i'r Cabinet

2. Sefydlu grŵp llywio a phenodi Swyddog Gwywiad Coed Ynn i gydlynu a hyrwyddo'r Cynllun Gweithredu Gwywiad Coed Ynn, ei fonitro gan adolygu'r cynllun yn ôl y gofyn. Bydd uwch swyddogion o'r meysydd gwasanaeth a ganlyn yn cael eu cynrychioli ar y tîm prosiect i roi cymorth a chynghori ar anghenion:

- Swyddog Gwywiad Coed Ynn
- Swyddog Cymorth Busnes Gwywiad Coed Ynn
- Drafftio agenda a phresenoldeb ar y grŵp llywio. Y Grŵp Llywio yn cynnwys:

- Rheolwr Corfforaethol Gwasanaethau Priffyrdd
- Rheolwr Gwasanaethau Cynnal a Chadw Priffyrdd
- Ecolegydd Priffyrdd
- Uwch Ecolegydd / Swyddog Bioamrywiaeth
- Rheolwr Cynnal a Chadw Tir
- Swyddog Hawliau Tramwy Cyhoeddus

- Gofynnir am gynrychiolaeth o'r meysydd gwasanaeth a ganlyn yn ôl y galw:

- Cyfathrebu
- Cyllid
- Caffael
- Cyfreithiol
- Economi ac Adfywio

3. Cynnal arolygon ar feysydd blaenoriaeth uchel fel ysgolion, meysydd chwarae a phrif ffyrdd A a B i ddynodi lleoliad a chyflwr coed ynn.

- Gorffennaf 2021 - Cychwyn ar y gwaith o gynnal arolygon ar sectorau blaenoriaeth uchel
- Medi 2021 - Cwblhau'r gwaith o gynnal arolygon ar feysydd blaenoriaeth uchel
- Rhagfyr 2021 - Cyflenwi data arolwg ysgolion
- Ionawr 2022 - Data arolwg ffyrdd A a B i gael ei gyflenwi

4. Ymgyrch benodi Swyddog Cymorth Prosiect Gwywiad Coed Ynn

-
- Gorffennaf/Awst 2021 - Ymgyrch recriwtio
-
- Medi 2021 - tynnu rhestr fer, cynnal cyfweiliadau a gwiriadau cyn penodi
- 01 Hydref - penodi - Ms Lesley Porter

5. Ymgyrch benodi Swyddog Gwywiad Coed Ynn

- Mehefin-Awst 2021 - Ymgyrch recriwtio
- Hydref 2021 - tynnu rhestr fer, cynnal cyfweiliadau a gwiriadau cyn penodi
- 15 Tachwedd - penodi - Mr Norman Birch

LLINELL AMSER: Y Dyfodol

1. Ceredigion yn ymgymryd â fframwaith contractiwr ar gyfer y gwaith ar Wywiad Coed Ynn

- Ionawr 2022 - Dogfennau fframwaith contractiwr ar y gwaith coed i gael eu cwblhau
- Chwefror 2022 - Digwyddiad ar-lein “Cwrdd â'r Prynwr” ar gyfer darpar gontractwyr
- Ebrill 2022 – Proses dendro'r fframwaith contractiwr ar y gwaith coed i gael ei gwblhau a phenderfynu ar gontractiwr

2. Adolygu data'r arolwg a chynhyrchu cynllun gwaith â blaenoriaeth. Blaenoriaethu'r gwaith ar sail dull sy'n asesu risg.

- Ebrill 2022 - Cychwyn ar y rhaglen waith

3. Parhau i lobïo Llywodraeth Cymru a chyfleoedd ariannu eraill i fynd i'r afael â'r risgiau sy'n gysylltiedig â Gwywiad Coed Ynn a dynodi mesurau cost-effeithiol o arolygu a gwaredu coed wedi'u heintio er mwyn lleihau'r effaith ariannol ar gyllid y Cyngor a Llywodraeth Cymru fel ei gilydd.

- Mae Cymdeithas Syrfewyr Sirol Cymru a Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru wrthi'n lobïo ar gymorth ariannu.
- Mae'r opsiynau a ystyrir gan Geredigion yn cynnwys:
 - Prosesu pren ar gyfer biomas
 - Contractiwr yn cadw pren wedi cwmpo yn lle'r costau sy'n gysylltiedig â chwmpo coedGweler Atodiad A am wybodaeth fanylach.

BETH SYDD ANGEN I'R CYNGOR EI WNEUD:

1. Datblygu a chynnal parhad o ran ymateb ar draws pob gwasanaeth sy'n debygol o fod mewn cyswllt â'r cyhoedd ynghylch Gwywiad Coed Ynn gan gynnwys:

- Swyddog Coed – Yr Arfordir a Chefn Gwlad
- Hawliau Tramwy Cyhoeddus
- Diogelu'r Cyhoedd
- Rheoli Cynllunio/Adeiladu
- Parciau a Gerddi

2. Cyflenwi'r cynllun cyfathrebu, rhoi gwybodaeth ac arweiniad i:

- Ffermwyr
 - Coedwigwyr
 - Perchenogion Coetiroedd
 - Tirfeddianwyr eraill
 - Gweithwyr proffesiynol ym maes coed (yn enwedig y rhai nad ydynt yn perthyn i gymdeithas broffesiynol)
 - Staff asiantaethau a'r Llywodraeth
 - Colegau
 - Y Cyhoedd
 - Y Cyfryngau
- Gweler Atodiad B

3. Dadansoddiad o ddata'r arolwg:

- Ebrill 2022-Mawrth 2023 - Blaenoriaethu'r rhaglen waith ar goed sy'n eiddo i Geredigion, yn unol â'r matrices risg coed y cytunwyd arno
- Blaenoriaethu cyhoeddi hysbysiadau adran 154 (Priffyrdd a Hawliau Tramwy Cyhoeddus) ac adran 23 hysbysiadau Deddf Darpariaethau Amrywiol (sy'n eiddo i'r Cyngor a thir â mynediad cyhoeddus) i dirfeddianwyr preifat yn unol â'r matrices risg coed y cytunwyd arno
- Anfon canllawiau/llythyron cynghori i berchenogion preifat coed risg is, yn unol â'r matrices risg coed y cytunwyd arno

4. Rheoli gweithredu adweithiol i Wywiad Coed Ynn - llythyr cynghori cychwynnol & hysbysiadau adran 154 i dirfeddianwyr (materion ar wahân i rai a godwyd o arolygon)

- Materion a godwyd gan aelodau o'r cyhoedd
- Staff Ceredigion
- Rhanddeiliaid eraill

5. Cynhyrchu a thendro gwaith arolygu ar gyfer 2022-2023

- Cynhyrchu a thendro gwaith arolygu yn unol â'r Cynllun Gweithredu Gwywiad Coed Ynn ar gyfer 2022/2023

- Ymchwilio pellach yn ofynnol i bennu ac adolygu'r defnydd o atebion blaengar ar gyfer arolygu (darluniau lloeren, arolygu drwy ddronau ac ati)

LLESIANT CENEDLAETHAU'R DYFODOL:	A gwblhawyd Asesiad Effaith Integredig? Os na, nodwch pam	Do
	Crynodeb:	
	Hirdymor:	Helpu i warchod manteision coetiroedd ynn yng Ngheredigion gan sicrhau diogelwch ein dinasyddion
	Integreiddio:	Adeiladu cadernid economaidd ac amgylcheddol tuag at y clefyd hwn a thuag at blâu a chlefydau eraill
	Cydweithio:	Arwain ac annog tirfeddianwyr, dinasyddion a'r diwydiant i ymgysylltu mewn gwylidwraeth, monitro a gweithredu wrth ymateb i Wywiad Coed Ynn Sicrhau bod gwybodaeth ar y we ynghylch Gwywiad Coed Ynn yng Ngheredigion yn parhau'n gyfredol.
	Cynnwys:	Cynnal gwylidwraeth dargededig, gwneud gwaith maes i gadarnhau damcaniaethau a gallu diagnostig ar gyfer Gwywiad Coed Ynn yng Ngheredigion. Ymhel â gwyddoniaeth dinasyddion i gynorthwyo i adeiladu ar gapasiti iechyd coed a chynorthwyo i fonitro Gwywiad Coed Ynn.
	Atal:	Dynodi coed ynn sy'n wydn yn wyneb y clefyd a'u defnyddio ar gyfer 'stoc had' i ailblannu yn y dyfodol.
ARGYMHELLIAD/ARGYMHELLION:		
Diweddariad er gwybodaeth yn unig		
RHESWM DROS YR ARGYMHELLIAD/ARGYMHELLION:		
Amherthnasol		
Enw Cyswllt:	Phil Jones	

Teitl:	Rheolwr Corfforaethol Gwasanaethau Priffyrdd
Dyddiad yr Adroddiad:	23/12/2021
Acronymau:	GCY - Gwywiad Coed Ynn CGGCY - Cynllun Gweithredu Gwywiad Coed Ynn HDG - Hawl Dramwy Gyhoeddus LIC - Llywodraeth Cymru CLILC - Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru CSSC - Cymdeithas Syrfewyr Sirol Cymru
Atodiadau:	Atodiad A - Gwaredu Sgil-gynhyrchion Atodiad B - Cynllun Cyfathrebu Atodiad C - Rhaglen Atodiad D - Adnoddau Ariannol Atodiad E - Trosolwg o'r Gyllideb